

Goigs de Sant Procopi

La Pobla de Claramunt

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Plaça de Cal Font, s/n (08700 Igualada)
Emplaçament Biblioteca Central d'Igualada-Arxiu de Goigs.
Alçada: 263

Coordenades:

Latitud: 41.55504
Longitud: 1.67543
UTM Est (X): 389540
UTM Nord (Y): 4601222

Classificació

Número de fitxa 08165 - 123
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Modern Popular
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Biblioteca Central d'Igualada. Plaça de Cal Font s/n (08700 Igualada).

Fitxes associades:

[Padró de Sant Procopi](#)

[Imatge de Sant Procopi](#)

Autoria de la fitxa Jordina Sales Carbonell
Data de registre de la fitxa: ds., 01/06/2019 - 02:00

Descripció

Col·lecció de quatre fulls de goigs conservada a la Biblioteca Central d'Igualada, que conté diferents edicions d'un mateix text titulat: "Goigs del gloriós màrtir sant Procopi, patró de la Pobla de Claramunt" (en alguns casos a continuació s'indica la data de celebració, el 8 de juliol), d'autoria anònima. El títol s'ha transcrit aquí segons la normativa actual de la llengua catalana, però en totes quatre edicions apareix escrit de maneres ortogràfiques diverses. Es tracta d'exemplars impresos sobre paper a tinta negra i per una sola cara, menys el tiratge de 1965 que té exemplars de tinta negra, verda i granat, i l'edició de 1974 que té exemplars impresos tant a tinta negra com vermella; als reversos no s'hi ha practicat cap tipus d'impressió a excepció dels exemplars del segle XX, on hi apareixen uns breus 'retalls d'història' signats per Josep Riba Gabarró. Cap dels fulls conté cap tipus de numeració ni de referència relativa al tiratge.

Totes les edicions dels fulls presenten una estructura compositiva molt similar amb petites variacions estètiques: dins d'una orla, que pot ser de motius vegetals i florals o bé de sanefes senzilles, en primer lloc es presenta el títol dels goigs a la capçalera. A continuació, s'ha gravat la representació de sant Procopi, a voltes amb atributs martirials (palma) o bé amb una columna romana de fons; la imatge apareix emmarcada dins d'un requadre i flanquejada per dos craters o dos motius esquemàtics amb ornaments vegetals. A continuació, apareix la lletra dels goigs distribuïda en dos columnes (tres en l'edició de 1974) separades per un corondell consistent en sanefes verticals a base de motius vegetals, més o menys estilitzats segons el cas; la lletra es presenta igual en tots els fulls, salvant les variacions ortogràfiques pre-normatives abans assenyalades per al títol. Després de les columnes que contenen els goigs pròpiament dits, s'ha inclòs un "oremus" que ocupa dues o tres línies d'un extrem a l'altre del full. La indicació del taller o estamper en cadascun dels fulls s'ha fet ja fora de l'orla.

Els goigs de sant Procopi més antics conservats a la Biblioteca Central d'Igualada es van imprimir en tallers de Barcelona (Estam. De Lluís Tasso, any 1869) i Manresa (Imprenta de P. R. Á cárrech de Lluís Roca, any 1874). Els altres fulls ja corresponen a edicions del segle XX, la primera de les quals és un facsímil de l'edició més antiga del segle XIX.

Història

Aquests goigs de sant Procopi fan referència a la veneració de que era objecte aquest sant a l'església parroquial i al padró o capella caminera homònima que hi havia al cap de la vila de la Pobla de Claramunt. Els goigs són composicions populars de caràcter poètic, en forma de vers, per ésser cantades en actes religiosos (misses solemnes, aplecs, processons), que es van començar a popularitzar a partir dels segles baix-medievals i moderns. En inici els goigs estaven dedicats sobretot a la Mare de Deu, però aviat es van fer extensius també a Crist i als diversos Sants. El goig més antic conservat a Catalunya ("Ballada dels goigs de Nostra Dona en vulgar català a ball rodó") és del segle XIV i es troba inclòs al Llibre Vermell de Montserrat, però es tenen notícies indirectes de que en el segle XIII ja se'n cantaven. Al tractar-se de composicions de caràcter popular, eren bàsicament de transmissió oral i no és fins els segles XVI -XVII que es comencen a publicar massivament, a iniciativa de les respectives parròquies, per ser distribuïts de manera generalitzada entre els fidels. La costum continua encara avui.

Els goigs constitueixen una valuosa font d'informació històrica, etnològica i religiosa, ja que les lletres solen contenir llegendes, referències a festes, episodis històrics, descripcions d'oficis, mencions a edificis religiosos, etc.

Una completa col·lecció de goigs de la Pobla de Claramunt és custodiada actualment en una secció de la Biblioteca Central d'Igualada, on en els últims decennis s'ha tingut cura d'efectuar una recopilació sistemàtica dels goigs de la comarca de l'Anoia sota la iniciativa i direcció de M. Teresa Miret i Solé.

Bibliografia

- RIBA GABARRÓ, Josep (19892ed): La Pobla de Claramunt. Evolució econòmico-social d'un municipi de la comarca d'Igualada, Rafael Dalmau Editor/ Fundació Salvador Vives Casajuana, Barcelona, p. 225.
- BISBAL SENDRA, M. Antònia; MIRET SOLÉ, M. Teresa; MONCUNILL VIDAL, Conxa (2001): Els goigs a la comarca de l'Anoia, Fundació Salvador Vives i Casajuana, Barcelona, p. 389-391.
- RIBA GABARRÓ, Josep (2005b): 'Devoció a Sant Procopi al cor d'Europa i de la Pobla', Butlletí Municipal, agost-setembre 2005, p. 18.
- <http://bibliogoigs.blogspot.com.es/2010/07/goigs-de-sant-procopi-la-sev...>

GOIGS
DEL GLORIOS MÀRTIR SANT PROCOPI,
 PATRÓ DE LA POBLA DE CLARAMUNT.
 Se celebra la sua festa à 8 de Julio.

Prix que en cristallinas ayguas
 Vostre nom es copiat:
 Som martir Sant Procopi
 En esta Poble adlocat.
 En Palestina nasquéreu
 De un idòltera família;
 Y en lo martiri a Deu veréu
 Per la vostra gran constància;
 Aquí vos ab lo capdrecer
 En mon cor vos ha esmalat.
 Nunc, etc.
 Quan lo martiri patíreu
 Per la fé de Jesu-Christ,
 En Cesarea mostráreu
 Las grans virtuts quals han vist:
 A lo valor que heretáreu
 Sent del Senyor molt honorat.
 Nunc, etc.
 Estant vos en lo martiri
 Jorns del cel vos creia
 Ab esta creu invencible
 Mostrat sempre capítal:
 Lo que als presonis feu viable
 Deviant al infera postrat.
 Nunc, etc.
 Dels idòls lo or y argent
 Repartíreu entre pobres,
 Vostre mare al president
 Aportá de això las noves,
 En presenca de la gent
 En la presó es ha tancat.
 Nunc, etc.
 De la gloria ab primor
 Veréu als àngels baixar,
 Y á Christo qual ab amor
 Ya vos venia ajudar.
 ¶ *Justus ut palma florebat.*

De Nonnia lo temor
 En Procopi os ha mudat.
 Nunc, etc.
 Dotze devotas senyeras
 Seguirá vostra doctrina
 Quan vostra mare a las horas
 Consegú la ley divina;
 Per vos totas las coronas
 De mártirs han alcançat.
 Nunc, etc.
 Fent lo senyal de la creu
 Lo fiçh de vos apartáreu,
 Invocant lo nom de Deu
 Als contraris abrenyreu:
 De noble alcançat la ven
 Ab la espasa degollat.
 Nunc, etc.
 Las vostres santas reliquias
 Que la Poble poseuix
 De altres estan cercuadas
 Que vostra glòria secreix;
 Y en lo altar de Christo unidas
 Per vos lo mes axalut.
 Nunc, etc.
 Tots los devots que os invocan
 Ab lo mes ardent del cor
 Si á vostres reliquias tocan
 Assistís ab gran amor;
 Dels pecats tenint dolor
 Lo cel non es negat.
 Nunc, etc.
 De grans sants y del sant Christo
 Estau ben acompanyat:
 Som martir Sant Procopi
 En esta Poble adlocat.
 ¶ *Sicut cedrus libani multiplicabitur.*

OREMUS.
 Presta, quæsumus, omnipotens Deus, si intercedente beato Procopio Martire tuo, et à cunctis ad
 crystallibus liberemur in corpore, et à pravis cogitationibus mundeum in mente. Per Christum Dominum
 nostrum. Amen.

Puig que en cristallinas ayguas
 vostre nom es copiat:
 Siau màrtir San Procopi
 en esta Pòbla advocat.
 En Palestina nasqueren
 de un idòlatra linatge,
 y en lo martiri à Deu veren
 per la vostra gran constancia;
 aqui vos ab fe digueren
 en mon cor vos ha esmaltat: etc.
 Quant lo martiri patireu
 per la fe de Jesucrist,
 en Cesària mostrareu
 las grans virtuts quals han vist;
 ab lo valor que heredareu
 sent del Senyor molt honorat: etc.
 Estant vos en lo martiri
 Jesus del Cel vos cridà,
 ab esta Creu invencible
 mostrà sempre capità;
 lo que als presents fou visible
 deixant al Infern postrat: etc.
 Dels filòs lo or, y argent
 repartireu entre pobres,
 vostra màre al President
 aportà de aixó las noves;
 en presència de la gent
 en la presó os ha tancat: etc.
 De la Glòria ab primor
 veren als Angels baixar,
 y à Cristó cual ab amor

ja vos venia ajudar;
 de Neanias lo tenor
 en Procopi os ha mudat: etc.
 Dotse devotes senyuras
 seguireu vostra Doctrina,
 quant vostra màre à las horas
 conegué la Ley Divina;
 per vos totes las coronas
 de Màrtirs han alcansat: etc.
 Font lo senyal de la Creu
 lo foch de vos apartareu,
 invocant lo nom de Deu
 als contraris abressen;
 de Noble alcansan la veu
 ab la espasa degollat: etc.
 Las vostras santas reliquias
 que la Pòbla posseheix,
 de altres están circumdadas
 com vostra glòria mereix;
 y en lo altar de Cristó unidas
 per fervos mes exaltat: etc.
 Tots los devots queus invocan
 ab lo mes ardent del cor,
 si à vostras reliquias tocan
 assistiu ab gran amor;
 dels pecats tenint dolor
 lo Cel vols serà negat: etc.
 De grans Sants, y del Sant Cristó
 estau ben acompanyat:
 Siau màrtir San Procopi
 en esta Pòbla advocat.

ŷ. Gloria, et honore coronasti eam Domine. ŷ. Et constituisti eam super opera manuum tuarum.

Prexto queramus Omnipotens Deus, ut qui Beati Procopii Martiris tui natalitia colimus, inter-
 cessione ejus, in tui nominis amore roboremur. Per Dominum etc.

GOIGS

DEL GLORIÓS MÀRTIR SANT PROCOPI

PATRÓ DE LA POBLA
DE CLARAMUNT

(BISBAT DE VIC)

LA SEVA FESTA ES CELEBRA
EL DIA 8 DE JULIOL

Paix que en orinallines aigües
el nom vostre es estampat.
Signe, major, Sant Procopi,
de La Pobla Fabrau.

A Palestina nauquèreu
d'un àlterre litange.
Pel martiri, Déu veïreu,
presni del vostre coratge.
Què vés amb fe confesàreu
en men que tinc ben grauat.

Quin el martiri passàreu
per la fe de Jerusalem,
a Cesarea mostreureu
virtuts grans que un bon vís,
la fermeza que heretareu
en ser del Senyor honorat.

Patim martiri iervitilde
Jesús del cel un oró,
amb aixà Creu iervitilde
mostreu ser un gran sagít,
Per aixà premeis feu vilitde
i deixà Finferm passat.

Dels idols, l'argem i For
repertreu entre els pobres
vostre mare al serantur
n'aportà d'això les proves.
Deuans de gran generació
a la presó us ben tancat.

Del cel amb una esplendor
vedreu àngels batcar
just amb el Crist, que amb amor
us venia a consolar.

De Nombrs el furs
en Presongt us ha martiri.

Quan la vostra humn mare
conegut la fei dicitia,
la següere desne danna,
que acutera la doctura,
i de martiri, Jola caren,
la curma hui conquista.

Fent el senyal de la Creu
el Cos de vos abnyebent,
llevocat el nom de Déu

els cabires abraheureu.
Noble us elima tota veu
amb l'argem degallat.

Vostres reliquies sagudes
que La Pobla posueta,
amb altres són ajuntades,
tot vostra glòria mostri,
La Pobla del Crist posueta,
per vos el mbe axalcat.

Tota els devots que us invocuen
amb el més acdent fervor,
si vostres reliquies toquen
són guaris amb un fassor.
Pels peccats que vos adoloren
el cel no ens serà negat.

De grans santis i del Sant Cris
estau ben acompnyat.
Signe, major, Sant Procopi,
de La Pobla Fabrau.

V. El feu servir com la palma.

R. I es multiplicà com el Ceder del Líban.

PREGUEM: Déu Omnipotent, us supliquem que, per intercessió del benaventurat Sant Procopi, màrtir vostre, ens lliureu de totes les adversitats del cos i purifiqueu els nostres pensaments. Per Crist, Senyor nostre. R. Amén.